

Te veel gemiste kansen door onbekendheid risico's en ondersteuningsopties

NVAB: 'Meer aandacht nodig voor astma/COPD en werk'

Er is dringend meer aandacht nodig voor de combinatie van astma/COPD en werk. Beide longaandoeningen kennen een hoge ziektelast en vormen ernstige bedreigingen voor het werkvermogen. Tegelijkertijd spelen bij circa 15% van de astma- en COPD-patiënten werkgerelateerde factoren een rol in het ontstaan van de ziekte. Onbekendheid met risico's in het werk én beschikbare ondersteuningsopties zorgt nu voor onnodig veel gemiste kansen.

Nederland telt ruim 640.000 mensen met astma en ruim 613.000 met COPD. De verwachting is dat deze cijfers de komende jaren verder oplopen. Werk is hierin een factor van belang: bij 15% van de patiënten speelt beroepsmatige blootstelling aan stoffen, gassen, dampen en rook een rol in het ontstaan van de ziekte. Jos Rooijackers, longarts en voorzitter van het Nederlands Kenniscentrum Arbeid en Longaandoeningen: "Alleen al voor beroepsastma ligt de prognose op 375 nieuwe gevallen per jaar. Een groot probleem, want de ziektelast is vergelijkbaar met die van werkgerelateerde lage rugklachten. De verzuimkosten door longaandoeningen bedragen €1 miljard per jaar. En jaarlijks sterven 3.000 mensen aan longaandoeningen ten gevolge van stoffenblootstelling op het werk."

Werknemer kent risico's en adviesopties niet

Een groot knelpunt is dat veel mensen zich niet bewust zijn van de risico's in hun werk. Hierdoor komen ze ook niet op het idee om informatie en preventieadvies te vragen aan de bedrijfsarts. Maar ook werknemers die – al dan niet door hun werk – astma of COPD hebben ontwikkeld, hebben zelden contact met deze geneeskundig specialist. Terwijl goede medische begeleiding cruciaal is om ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid door verergering van de klachten te voorkomen. Bedrijfsarts en consulent arbeidsgerelateerde longaandoeningen Gerda de Groene: "Patiënten zijn zich vaak niet bewust van de relatie tussen hun ziekte en hun werk. En maar weinig werknemers weten dat ze altijd vertrouwelijk bij de bedrijfsarts terecht kunnen. Ook zonder ziekmelding."

Bedrijfsarts moet alert en proactief zijn

Bedrijfsartsen moeten zich op hun beurt bewust zijn van de blinde vlek die astma en COPD voor hen kan vormen. "De patiënten zijn er wel, maar de bedrijfsarts ziet ze vaak niet," zegt specialist beroepsziekten en klinisch arbeidsgeneeskundige Teake Pal. Hij werkte zelf jarenlang als bedrijfsarts en weet uit ervaring hoe zelden astma- en COPD-patiënten in de spreekkamer verschijnen. "Op dit moment heeft 7% van de werkenden met COPD contact met de bedrijfsarts, bij astma is dat 15%. De schaarse contacten die er wél zijn, moeten dus aanleiding zijn om zeer alert te zijn op mogelijke blootstellingsrisico's in het werk. Maar onderken ook dat preventie om een proactieve aanpak vraagt. Ken de bedrijven waarvan het personeel onder jouw verantwoordelijkheid valt. Neem het initiatief voor contact met de werkgever als je werk met risicovolle stoffen verwacht of vermoedt."

Kleine aanpassingen kunnen al groot verschil maken

Of de oorzaak nu in het werk ligt of niet: als iemand astma of COPD heeft, dan is er een aanzienlijk risico op negatieve impact op het werkvermogen. Ruim één op de vijf astma- en COPD-patiënten heeft problemen om zijn werk uit te voeren of te behouden. Een op de zeven mensen met astma is arbeidsongeschikt, bij COPD is dat zelfs een op de drie. Ook in dit verband is deskundig advies van grote waarde, zegt bedrijfsarts Marlo van den Kieboom. "De bedrijfsarts kan adviseren over vermindering van de blootstelling aan risicovolle stoffen, begeleiding bieden bij terugkeer naar werk na

verzuim en meedenken over gezonde werkbelasting en werkbehoud op de lange termijn. Aanpassingen zoals flexibele werktijden, vaker pauze of gedeeltelijk ander werk kunnen al een groot verschil maken. Maar in ernstige gevallen kan ook advies over volledig ander werk een uitkomst zijn.”

NVAB geeft impuls met informatie en hulpmiddelen

De NVAB wil het niet bij een oproep laten, maar actief bijdragen aan de bewustwording onder werknemers en bedrijfsartsen. De themapagina nvab-online.nl/astma-en-copd biedt werknemers, bedrijfsartsen en alle andere betrokken partijen praktische informatie en hulpmiddelen. Eerder dit jaar presenteerde de vereniging al een herziene [richtlijn astma en COPD](#). Deze schrijft voor hoe de bedrijfsarts moet omgaan met astma of COPD en (vermoedens van) een oorzakelijk verband met het werk. De richtlijn is ontwikkeld in samenwerking met longartsen, andere betrokken (zorg)professionals en vertegenwoordigers van patiënten.

- - - -

NOOT VOOR BELANGSTELLENDEN:

- Via nvab-online.nl/astma-en-copd stelt de NVAB informatie en hulpmiddelen beschikbaar voor werknemers, werkgevers, behandelteams en bedrijfsartsen. U vindt hier onder meer:
 - [Folder astma/COPD en werk](#): informatie over astma en COPD door het werk, werken met een van beide aandoeningen en advies en ondersteuning door de bedrijfsarts
 - Overzicht risicovolle stoffen [Astma](#) en [COPD](#)
 - [Wegwijzer astma/COPD en werk](#): handig overzicht van online beschikbare tools, informatie en goede praktijken
 - [FAQ astma/COPD en werk](#): voor werknemers, werkgevers en behandelteams
 - [FAQ NVAB-richtlijn astma & COPD](#): voor iedereen die bij uitvoering van de bedrijfsgezondheidszorg betrokken is
 - [NVAB-richtlijn astma & COPD](#): geactualiseerde versie (januari 2019)
- Wilt u meer weten over NVAB-standpunten over astma/COPD of heeft u een interviewverzoek naar aanleiding van dit persbericht? Neem dan contact op met de NVAB via nvab@nvab-online.nl of tel. 030 2040620 (tijdens kantooruren). Voor dringende vragen buiten kantooruren kunt u bellen met 06 55851968.